

Sygn. akt IV P 81/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marta Ładzińska

Ławnicy: Anna Artemska, Sylwia Modrzyk

Protokolant: Agnieszka Zamojska

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2016 r. w Jeleniej Górze

sprawy z powództwa **T. K.**

przeciwko **Dr. (...) Sp. z o.o. w R.**

o odszkodowanie

I. oddała powództwo,

II. koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa,

III. **nie obciąża powódki kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej.**

Anna Artemska SSR Marta Ładzińska Sylwia Modrzyk

Sygn. akt IV P 81/16

UZASADNIENIE

Powódka T. K. pozwem z dnia 12.05.2016 r., skierowanym przeciwko (...) Sp. z o.o. w R. wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 27.732 zł tytułem zadośćuczynienia.

Pismem z dnia 8.08.2016 r. sprecyzowała żądanie, wskazując, że domaga się ww. kwoty tytułem odszkodowania za niezgodne z przepisami rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia.

W uzasadnieniu żądania powódka podniosła, iż w dniu 30.04.2016 r. otrzymała oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, w którym jako przyczynę wskazano niezdolność powódki do pracy wskutek choroby, trwającą dłużej niż łączny okres pobierania z tytułu choroby wynagrodzenia oraz zasiłku. Zdaniem powódki rozwiązanie umowy zostało dokonane z naruszeniem przepisów prawa pracy, nie zaistniały bowiem warunki uzasadniające dokonanie rozwiązania tej umowy. Powódka złożyła bowiem wniosek przyznania świadczenia rehabilitacyjnego, a od odmownej decyzji organu rentowego odwołała się do sądu. Postępowanie zainicjowane jej odwołaniem jest w toku. Powódka zarzuciła, że pracodawca dopuścił się przekroczenia norm społecznych chronionych prawem.

Podniosła nadto, że jej choroba jest spowodowana warunkami, w jakich pracowała w pozwanym zakładzie pracy.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości, a także zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Strona pozwana kwestionowała żądanie powódki zarówno co do zasady jak i co do wysokości.

Uzasadniając swoje stanowisko wskazała, że powódka była zatrudniona u strony pozwanej na podstawie umowy o pracę od dnia 14.08.2006 r. na czas określony do dnia 31.12.2011 r. na stanowisku montażysty, następnie od dnia 1.01.2012 r. na dalszy czas określony do dnia 31.12.2013 r. na stanowisku pracownika produkcyjnego, a od dnia 1.01.2014 r. – na czas nieokreślony. Od dnia 21.11.2014 r. do dnia 21.05.2015 r. powódka była niezdolna do pracy z powodu choroby i w tym okresie pobierała wynagrodzenie za czas choroby i zasiłek chorobowy – łącznie w okresie 182 dni.

Powódka ponownie była niezdolna do pracy z powodu choroby w okresie od dnia 30.06.2015 r. do dnia 16.01.2016 r. i w okresie tym pobierała wynagrodzenie za czas choroby i zasiłek chorobowy – łącznie w okresie 182 dni.

W związku z upływem okresu zasiłkowego pracodawca skierował powódkę na badania lekarskie w celu weryfikacji jej zdolności do pracy. Orzeczeniem z dnia 28.01.2016 r. stwierdzono utratę zdolności powódki do wykonywania dotychczasowej pracy z dniem 29.01.2016 r.

Od dnia 17.01.2016 r. nieobecność powódki w pracy była traktowana jako nieobecność usprawiedliwiona, nieodpłatna.

Wnioskiem z dnia 13.01.2016 r. powódka ubiegała się o przyznanie jej świadczenia rehabilitacyjnego. Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 26.01.2016 r. stwierdzono brak okoliczności uzasadniających ustalenie uprawnień powódki do świadczenia rehabilitacyjnego.

Oświadczeniem z dnia 1.02.2016 r. powódka poinformowała pracodawcę o złożeniu odwołania od powyższego orzeczenia.

Decyzją z dnia 12.02.2016 r. oraz z dnia 30.03.2016 r. (...) Oddział w W. odmówił powódce prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od dnia 17.01.2016 r.

Powódka oświadczeniem z dnia 6.04.2016 r. poinformowała pracodawcę o odwołaniu się od powyższej decyzji do Sądu. Do dnia złożenia odpowiedzi na pozew strona pozwana nie miała informacji o rozstrzygnięciu sądu w tej sprawie.

W związku z orzeczeniem lekarskim potwierdzającym brak zdolności T. K. do wykonywania dotychczasowej pracy, z niezgłoszeniem gotowości powódki do pracy, upłynięciem okresu zasiłkowego, trwającego 182 dni oraz upływem okresu pierwszych trzech miesięcy potencjalnego pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, strona pozwana w trybie art. 53 § 1 pkt 1 b złożyła powódce w dniu 30.04.2016 r. oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka była zatrudniona u strony pozwanej na podstawie umowy o pracę na czas określony od dnia 14.08.2006 r. do dnia 31.12.2011 r. na stanowisku montażysty. Następnie od dnia 1.01.2012 r. do dnia 31.12.2013 r. powódka była zatrudniona na dalszy czas określony na stanowisku pracownika produkcyjnego, a od dnia 1.01.2014 r. – na czas nieokreślony.

(**dowód** : dokumenty zawarte w aktach osobowych powódki, a w szczególności: umowa o pracę z dnia 14.08.2006 r., aneks do umowy o pracę z dnia 25.10.2006 r., aneks do umowy o pracę z dnia 28.12.2007 r., aneks do umowy o pracę z dnia 1.01.2009 r., aneks do umowy o pracę z dnia 04.05. (...), umowa o pracę z dnia 1.01.2012 r., aneks do umowy o pracę z dnia 23.02.2012 r., umowa o pracę z dnia 1.01.2014 r., zmiana warunków umowy o pracę z dnia 1.03.2014 r.)

Od dnia 21.11.2014 r. do dnia 21.05.2015 r. powódka była niezdolna do pracy z powodu choroby i w tym okresie pobierała wynagrodzenie za czas choroby i zasiłek chorobowy – łącznie w okresie 182 dni.

Powódka ponownie była niezdolna do pracy z powodu choroby w okresie od dnia 30.06.2015 r. do dnia 16.01.2016 r. i w okresie tym pobierała wynagrodzenie za czas choroby i zasiłek chorobowy – łącznie w okresie 182 dni.

(**dowód** : bezsporne)

W związku z upływem okresu zasiłkowego pracodawca skierował powódkę na badania lekarskie w celu weryfikacji jej zdolności do pracy. Orzeczeniem z dnia 28.01.2016 r. stwierdzono utratę zdolności powódki do wykonywania dotychczasowej pracy z dniem 29.01.2016 r.

(**dowód:** dokumenty zawarte w aktach osobowych powódki, a w szczególności: orzeczenie lekarskie z dnia 28.01.2016 r.)

Od dnia 17.01.2016 r. nieobecność powódki w pracy była traktowana jako nieobecność usprawiedliwiona, nieodpłatna.

Wnioskiem z dnia 13.01.2016 r. powódka ubiegała się o przyznanie jej świadczenia rehabilitacyjnego. Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 26.01.2016 r. stwierdzono brak okoliczności uzasadniających ustalenie uprawnień powódki do świadczenia rehabilitacyjnego.

Oświadczeniem z dnia 1.02.2016 r. powódka poinformowała pracodawcę o złożeniu odwołania od powyższego orzeczenia.

Komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 18.03.2016 r. orzekła, że stan zdrowia wnioskodawczyni nie uzasadnia przyznania jej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego.

Decyzją z dnia 30.03.2016 r. (...) Oddział w W. odmówił powódce prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od dnia 17.01.2016 r.

Powódka oświadczeniem z dnia 6.04.2016 r. poinformowała pracodawcę o odwołaniu się od powyższej decyzji do Sądu.

(**dowód** : bezsporne , a nadto: dokumentacja złożona do celów uzyskania świadczenia rehabilitacyjnego, k- 81-90)

Strona pozwana w trybie art. 53 § 1 pkt 1 b k.p. złożyła powódce w dniu 30.04.2016 r. oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia.

(**dowód** : bezsporne)

Postępowanie w sprawie odwołania T. K. od decyzji ZUS odmawiającej jej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego jest w toku.

(**dowód** : bezsporne , a nadto: dokumentacja zawarta w aktach tut. Sądu IV U 115/16)

Powódka była niezdolna do pracy od dnia 30.06.2015 r. do dnia 16.01.2016 r., tj. łącznie powódka była niezdolna do pracy z powodu choroby przez okres 182 dni.

Zakład pracy wypłacił powódce wynagrodzenie za czas choroby za okres 30.06.2015 r. do 01.08.2015 r., a Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił powódce zasiłek chorobowy za okres od 2.08.2015 r. do dnia 16.01.2016 r.

Powódka po tym okresie nie odzyskała zdolności do pracy.

(**dowód** : bezsporne)

Średni miesięczny dochód powódki liczony jak ekwiwalent za urlop wynosił 1700 zł brutto.

(**dowód** : dokumenty zawarte w aktach osobowych powódki)

Powódka nie podlegała w dacie rozwiązania umowy o pracę ochronie przedemerytalnej.

(**dowód** : bezsporne)

Ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dokumentach złożonych przez strony do akt przedmiotowej sprawy oraz na oświadczeniach stron co do okoliczności bezspornych. Zgromadzone w niniejszej sprawie dowody z dokumentów Sąd ocenił jako w pełni wiarygodne. Strony postępowania nie zakwestionowały żadnego dowodu, nie podniosły jego nieautentyczności lub niezgodności ze stanem rzeczywistym.

Stan faktyczny nie był de facto sporny w niniejszym postępowaniu, sporna była jedynie jego ocena, tj. ocena, czy strona pozwana miała prawo rozwiązać stosunek pracy z powódką w trybie art. 53 § 1 pkt 1 b k.p. wobec faktu, że powódka odwołała się od decyzji ZUS odmawiającej jej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka swoje żądanie opierała na przepisie art. 56 § 1 k.p., na mocy którego pracownikowi, z którym rozwiązano umowę o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie, przysługuje roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowanie. O przywróceniu do pracy lub odszkodowaniu orzeka sąd pracy.

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie było więc czy pracodawca był uprawniony do rozwiązania z powódką umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia na podstawie art. 53 § 1 ust 1 lit b k.p.

Zgodnie z przepisem art. 53 § 1 pkt 1 lit b k.p. pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia, jeżeli niezdolność pracownika do pracy wskutek choroby trwa dłużej niż łączny okres pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku oraz pobierania świadczenia rehabilitacyjnego przez pierwsze 3 miesiące - gdy pracownik był zatrudniony u danego pracodawcy co najmniej 6 miesięcy lub jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana wypadkiem przy pracy albo chorobą zawodową.

Przepis art. 53 k.p. ma zastosowanie do wszelkich rodzajów umów o pracę, zarówno na czas określony jak i nieokreślony.

Okresy pobierania zasiłku chorobowego określa ustawa z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa (tj. Dz.U. z 2014r., poz. 159). Zgodnie z art. 8 tej ustawy zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby lub niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w art. 6 ust. 2 wskazanej ustawy - nie dłużej jednak niż przez 182 dni. Do ww. okresów wlicza się wszystkie poprzednie spowodowane tą samą chorobą, jeśli przerwa między nimi nie przekraczała 60 dni.

Z ustalonego w przedmiotowej sprawie stanu faktycznego wynika, że powódka była niezdolna do pracy w okresach od dnia 30.06.2015 r. do dnia 16.01.2016 r., tj. łącznie powódka była niezdolna do pracy z powodu choroby przez okres 182 dni. Zakład pracy wypłacił powódce wynagrodzenie za czas choroby za okres 30.06.2015 r. do 01.08.2015 r., a Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił powódce zasiłek chorobowy za okres od 2.08.2015 r. do dnia 16.01.2016 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. na mocy decyzji z dnia 30.03.2016 r. odmówił jej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od 17.01.2016 r. Powyższa decyzja została przez powódkę zaskarżona do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Jeleniej Górze. Postępowanie jest w toku.

Powódka w dniu 16.01.2016 r. wyczerpała 182 dni zasiłku chorobowego wyliczonego zgodnie z cytowaną wyżej Ustawą o świadczeniach w razie choroby i macierzyństwa. Hipotetycznie w razie przyznania wnioskodawczyni przez sąd prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, okres pierwszych trzech miesięcy pobierania świadczenia rehabilitacyjnego upłynie w dniu 16.04.2016 r.

Mając na uwadze przepis art. 53 § 1 pkt. 1 lit. b k.p. podkreślić należy, iż okres ochronny, w czasie którego pracodawca nie może rozwiązać z pracownikiem niezdolnym do pracy umowy o pracę, obejmuje okres od powstania niezdolności do pracy wskutek choroby i pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku do chwili upływu okresu pobierania świadczenia rehabilitacyjnego przez pierwsze trzy miesiące.

Podstawowe przy tym znaczenie ma okres niezdolności pracownika do pracy, a nie okoliczność, czy po wyczerpaniu zasiłku pobiera on świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia społecznego. W przypadku niezdolności pracownika do pracy przez kolejne dni po 182 dniach niezdolności, możliwe jest wystąpienie sytuacji, że świadczenia rehabilitacyjnego nie pobiera – np. z powodu odwoływania się od decyzji organu rentowego – jak w niniejszej sprawie lub wobec nie wystąpienia o to świadczenie. Przyjęcie, iż dopiero pobieranie świadczenia rehabilitacyjnego warunkuje prawo do rozwiązania umowy w trybie art. 53 k.p. jest nieprawidłowe, bowiem oznaczałoby, że pracownik przez dowolnie długi okres niezdolności do pracy byłby chroniony przed rozwiązaniem stosunku pracy. Pogląd ten znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zgodnie z którym nie można pozbawić pracodawcy prawa do rozwiązania umowy o pracę po upływie łącznego okresu pobierania wynagrodzenia i zasiłku chorobowego, jeżeli pracownik nie nabył prawa do świadczenia rehabilitacyjnego lub nie stanął się do pracy w związku z ustaniem przyczyny nieobecności (por. wyroku SN z dnia 26 marca 2009r., w sprawie o sygn. II PK 245/08, publ. LEX).

Pracodawca ma bowiem prawo rozwiązać stosunek pracy bez wypowiedzenia, jeśli umowa nie jest przez pracownika wykonywana przez okres dłuższy, niż wskazany w powołanym art. 53 § 1 pkt 1 lit b k.p. Tak było w przedmiotowej sprawie, albowiem powódka nie pobierała świadczenia rehabilitacyjnego w związku z wniesieniem odwołania do sądu od odmownej decyzji ZUS dotyczącej świadczenia rehabilitacyjnego. Powódka przy tym nadal była niezdolna do pracy.

Powódka nie kwestionowała faktu, iż nadal po 182 dniach okresu zasiłkowego była niezdolna do pracy.

W przypadku bowiem, gdyby powódka zgłosiła gotowość podjęcia pracy, przerwałaby okres wskazany w przepisie art. 53 § 1 pkt 1 lit b k.p.

Powódka nadto nie uzyskała zaświadczenia lekarza medycyny pracy o zdolności do wykonywania dotychczasowej pracy. Orzeczeniem z dnia 28.01.2016 r. stwierdzono utratę zdolności powódki do wykonywania dotychczasowej pracy z dniem 29.01.2016 r.

Niezdolność do wykonywania dotychczasowej pracy nie jest tożsama z niezdolnością do pracy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym, jednak niezdolność powódki do pracy po 182 dniach okresu zasiłkowego i niestawienie się przez nią w pracy umożliwiło zastosowanie przepisu art. 53 § 1 pkt 1 lit b k.p.

Sąd przyjął, iż w dniu 16.04.2016 r. minął okres ochronny uniemożliwiający rozwiązanie umowy z powódką. Powódka wykorzystwała bowiem 182 dni okresu zasiłkowego z dniem i nie pobierała świadczenia rehabilitacyjnego. Z tych względów pracodawca był uprawniony do rozwiązania z nią umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 53 § 1 pkt 1 lit b k.p., a jego oświadczenie z dnia 30.04.2016 roku o rozwiązaniu umowy w trybie art. 53 k.p. zostało skutecznie złożone.

Powódka wskazywała nadto na niezgodność z zasadami współżycia społecznego skorzystania przez stronę pozwaną z uprawnienia do rozwiązania z nim umowy w powyższym trybie.

Zarzut ten nie zasługiwał na uwzględnienie.

Podkreślić należy, że odwoływanie się do klauzul generalnych (art. 8 k.p.) powinno mieć miejsce w wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, albowiem skutkuje to pozbawieniem podmiotu możliwości skorzystania z prawa, które mu przysługuje. Prowadzi to zawsze do osłabienia pewności prawa (tak: przykł. wyrok Sądu Najwyższego z 12.11.2014r., I PK 79/14).

Przenosząc powyższą tezę na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że co do zasady, niezdolność do pracy, nawet jeśli jest wywołana chorobą zawodową, do takich szczególnych okoliczności nie należy. Ustawodawca nie wyłączył możliwości rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę w takim przypadku.

W ocenie Sądu pracodawca dochował wszelkiej należytej staranności, aby rozwiązanie umowy o pracę z powódką nastąpiło przy poszanowaniu wszelkich norm prawnych, o czym świadczy choćby fakt odczekania okresu trzech miesięcy hipotetycznego pobierania przez powódkę świadczenia rehabilitacyjnego.

W tym miejscu, na marginesie rozważań wypada zauważyć, że kwestia czy choroba powódki była chorobą zawodową nie była przez sąd badana, albowiem nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie. Przepis art. 53 § 1 pkt 1 lit b k.p. pozwala bowiem na rozwiązanie umowy w tym trybie także wówczas, gdy niezdolność do pracy została spowodowana wypadkiem przy pracy albo chorobą zawodową.

Powódka nie podlegała również w dacie rozwiązania umowy o pracę ochronie przedemerytalnej.

W związku z powyższym powództwo podlegało oddaleniu.

Zwrócić uwagę należy, że także w przypadku odmiennej oceny stanu faktycznego, roszczenie powódki nie byłoby uzasadnione w całości, albowiem jej średni miesięczny dochód wynosił 1700 zł brutto miesięcznie, a więc ulegałby podwyższeniu do kwoty najniższego wynagrodzenia tj. do kwoty 1750 zł brutto.

O kosztach sądowych w punkcie II wyroku Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 96 w zw. z art. 113 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Na mocy przepisu art. 108 § 1 k.p.c. Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Na podstawie art. 96 ust. pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010r., nr 90, poz. 594) powódce przysługiwało podmiotowe zwolnienie od kosztów sądowych – opłaty, które to koszty tymczasowo poniósł Skarb Państwa. Koszty te podlegają rozliczeniu zgodnie z regułą przewidzianą w treści art. 113 u.o.k.s.c, który stanowi, że kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Powódka przegrała postępowanie w całości, tak więc brak było podstaw do obciążenia opłatą strony pozwanej. Z tych względów kosztami sądowymi obciążono Skarb Państwa.

Sąd biorąc pod uwagę dyspozycję art. 102 k.p.c. nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej – jak w punkcie III wyroku.

Sąd zważył, iż inicjując postępowanie sądowe powódka dochodziła roszczeń z zakresu prawa pracy, które na tle stosunków roszczeniowych posiadają charakter specyficzny (por. orz. SN z dn. 5.12.1967 r. III PRN 78/67 OSNC 1968/11/185, orz. Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu III APz 135/92), pozostając w przekonaniu o zasadności swego żądania. Nie można przy tym uznać, w ocenie Sądu, iż powódka, dążąc do wyjaśnienia swoich żywotnych interesów w postępowaniu sądowym, wytoczyła powództwo niezasadnie czy też zbyt pochopnie skoro była przekonana o słuszności swojego powództwa. Pracownik nie tylko bowiem może, ale i powinien żądać wyjaśnienia jego żywotnych interesów także w postępowaniu sądowym choćby jego żądanie okazało się nieuzasadnione (por. postan. SN z dn. 27.04.1971 I Pz 17/71, OSNC 1971\12\22 wyrok SN z dn. 14.06.2005 r. V CK 719/04, Lex nr 152455).

Ponadto na konieczność zastosowania przepisu art. 102 k.p.c. wskazuje również trudna sytuacja materialna powódki, która utrzymuje się z zasiłku dla osób bezrobotnych. Sytuacja materialna powódki, w ocenie Sądu, nie pozwoli jej na poniesienie kosztów zastępstwa procesowego strony pozwanej bez uszczerbku w utrzymaniu.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.